

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím různých aktivit
- chápání hudebního jazyka jako formy komunikace
- získávání orientace v hudebních stylech a žánrech současnosti a minulosti
- pochopení hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

- 6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Předmět Hv je spjat s ostatními předměty (např. D Má vlast, Vv Česká mše vánoční, Čj český romantismus, Vv, Čj, D lidové a umělé písně, Vv ilustrace písní, Tv krok pochodový, valčíkový, polkový – rytmické hudební formy, D, Vv, baroko klasicismus).

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, chybí odborná učebna Hv. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – osobnostní a sociální výchova (poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace)

VDO – výchova demokratického občana (slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost)

EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá)

MDV – multimediální výchova (schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií)

EV - environmentální výchova (vztah člověka k přírodě)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování a třídění informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora hudebního díla
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují, respektují názory jiných
- učí se zhodnotit svoji práci i práci ostatních
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žáku zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních hudebních děl různých stylů a žánrů a to s ohledem k autorským právům
- motivujeme žáky z zaznamenávání, natáčení a prezentaci hudby prostřednictvím digitálních technologií

- umožňujeme žákům využívat dostupné elektronické nástroje, digitální aplikace a programy pro vlastní hudební tvorbu, reprodukci či produkci

Hudební výchova

6. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy - dramatické ztvárnění <u>Instrumentální činnosti</u> - reprodukce známých	- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - pohybem vyjádřit obsah písně - správně rytmicky doprovázet jednoduchou píseň na Orfovy nástroje	OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – estetika mezilidských vztahů

- L. van Beethoven - B. Smetana - A. Dvořák <u>Vokální činnosti</u> - intonační cvičení (vzestupná a sestupná řada tónů) - intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	- zpívá v jednohlase, popř. v dvojhlase - slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - vyhledá určené takty a rytmy	EV – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace
---	--	--

7. ročník

Hudební výchova

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Vokální činnosti</u> - lidové a umělé písně - dynamika - melodie - rytmus -výběr písní různých období <u>Poslechové činnosti</u> - pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb různých období	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - při poslechu využívá získané zkušenosti, spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	Poznávání kulturních tradic jiných národů EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV – hudba jako prostředek komunikace

Hudební výchova

8. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Vokální činnosti</u> - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní (Horo, horo, vysoká jsi, Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni kde ty kytky jsou, Stín katedrál) - transpozice vzestupné a	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písňe - používá k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord	EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím EGS – vnímání evropské a světové kultury

sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) - Osvobozené divadlo J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš) <u>Poslechové činnosti</u> - poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - G. Gershwin – Rhapsodie in blue - J. Scott – The Entertainer – ragtime - Baroko – Bach, Vivaldi - Romantismus – Chopin, Liszt, Čajkovskij, Schubert - A. Dvořák- symfonická tvorba - Z. Fibich-melodram Vodník, Poem	- zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a mollovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby - zazpívá vybrané písně - postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - pojmenuje vybrané hudební formy	
---	--	--

Baroko – Händel- Mesiáš - opera, oratorium - fuga - suita - concerto grosso Klasicismus – znaky J. Haydn – kvarteto W. A. Mozart – klavírní koncert Romantismus – Chopin, Schubert Ruská hudba – Čajkovskij Český romantismus – Smetana – Má vlast Česká mše vánoční – J.J. Ryba Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic <u>Česká hudba 20. století</u> - L. Janáček, B. Martinů <u>Instrumentální činnosti</u> - hud. projekt k příležitosti vánočních oslav: pásma reprodukováné hudby, koled, vlastní	- seznámení s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásma hudby a mluveného slova	OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů
---	--	---

Hudební výchova

9. ročník

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
<u>Vokální činnosti</u> - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - středověk: Hospodine pomiluj ny Kdož jsú boží bojovníci Gregoriánský chorál - renesance: Práce s písní Viva la musica - baroko: J. S. Bach- Blaženost má - klasicismus: J. Haydn-	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	EV – citový vztah k přírodě EGS – vnímání evropské hudební kultury

Intervaly Beethoven- Óda na radost - romantismus: F. Schubert- Pstruh Verdi- Sbor židů z opery Nabucco -Hudební žánry 20. stol. Vážná hudba: B. Martinů-Rozmarýn L. Janáček-Ej, mamko Jazz: J. Ježek-Klobouk ve křoví, Ezop G. Gershwin-Summertime - divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů, Krajina posedlá tmou - Country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku - česká trempská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona - folk: Když mě brali za vojáka - pop a rock: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého <u>Poslechové činnosti</u> - hudba období pravěku	- zpívá pěvecky správně vybrané písně - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - spojuje poslech s pohybovou činností	VDO – zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování Samostatné a odpovědné řešení problémů
--	--	---

-Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku: Duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal - baroko – hlavní znaky, formy, představitelé - adventy- vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční - klasicismus – znaky, formy, představitelé (Haydn, Beethoven Mozart) - český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixl, Stamicové, A. Rejcha, česká hudební emigrace - romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich - hud. směry 20. století: Oleatorika, seriální hudba, počítačová, čtvrťtónová: Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff (dle výběru)		
--	--	--

<u>Instrumentální a pohybové činnosti</u> Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební nástroje historické a současné <u>České a světové muzikály</u>	- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - seznámí se s historií vzniku muzikálu - spojuje poslech s pohybovou činností	
--	--	--